

Fungování dobrovolnictví v ČR – současné trendy a dobrovolnické programy

Romana Trutnovská

Dobrovolnictví je altruistická činnost, jejíž prvky lze nalézt v různých oblastech lidské činnosti. Nejčastěji je dobrovolnictví vykonáváno ve prospěch lidí, kteří to potřebují — senioři, lidi s postižením, riziková mládež, sociálně znevýhodněné rodiny a děti, lidé v nemocnicích apod. V dnešní době se ale také čím dál tím více rozvíjí dobrovolnictví v oblasti sportu, kultury, obnovy a údržby památek, v oblasti životního prostředí a ekologie. Dobrovolnictví se vyskytuje všude kolem nás. Mnozí lidé dělají něco ve prospěch ostatních či společnosti, ale nikde se nesdružují a nenazývají se dobrovolníky. Jedná se o tzv. *neformální dobrovolnictví* a dominují zde aktivity sousedské výpomoci. Toto dobrovolnictví je tradiční součástí jakékoli společnosti již od prvopočátku její existence. Neformální dobrovolníky ale nikdo nespočítá, v životě se jím občas stane každý z nás. Proto je neformální dobrovolnictví hůře uchopitelné než dobrovolnictví formálně organizované, a často nebývá ani předmětem výzkumů. Přesto ho nelze opomíjet, protože je důležitým kontextem pro *dobrovolnictví formální* a stojí spolu s ním vedle ostatních druhů práce, tedy práce placené, péče o sebe a rodinu. Druhou formou dobrovolnictví je již zmíněné dobrovolnictví formální. Dobrovolníci vykonávají svou činnost v rámci dobrovolnických center, u nestátních neziskových organizací realizujících dobrovolnické programy nebo přímo u poskytovatelů sociálních služeb.

Dobrovolnická činnost se vyznačuje třemi společnými znaky. Je to činnost, která *není povinná*, a je tedy vykonávaná dobrovolně; *není placená*, přestože dobrovolníci mohou ze své činnosti získávat jiné benefity než finanční ohodnocení; je *primárně vykonávána ve prospěch druhých*, ačkoli dobrovolníci mohou mít ze své činnosti i osobní přínos.

V ČR se dobrovolnictví začalo plně rozvíjet v 90. letech. Do roku 1999 neexistovalo v ČR specializované pracoviště, které by se profesionálně věnovalo dobrovolnictví. V rámci akce „30 dní pro neziskový sektor“ bylo 22. února 1999 slavnostně otevřeno v Praze první profesionálně vedené dobrovolnické centrum v ČR. Hestia — Národní dobrovolnické centrum bylo založeno za odborné a finanční podpory Nadace Open Society Fund a za metodické pomoci Points of Light Foundation jako jedno z národních dobrovolnických center ve 14 zemích bývalého komunistického bloku v projektu nazvaném „Program rozvoje dobrovolnictví“. Posláním Programu rozvoje dobrovolnictví byla propagace a podpora myšlenky dobrovolnictví ve společnosti, k jejímuž naplnění dobrovolnická centra realizují zejména tyto činnosti: rehabilitace občanských čtností — dárcovství a dobrovolnictví v povědomí veřejnosti, realizace vlastních dobrovolnických programů a projektů, vzdělávání a výzkum, rozvoj dobrovolnických center v regionech ČR a mezinárodní spolupráce dobrovolnických programů a center. Postupem času vznikala další dobrovolnická centra po celé ČR. V současné době působí dobrovolnická centra v řadě krajských a dalších městech.

Dobrovolnictví v ČR spadá do gesce Ministerstva vnitra. Dobrovolnická centra a neziskové organizace si mohou jednotlivé dobrovolnické programy u ministerstva akreditovat. Akreditace není nutná, je možné realizovat dobrovolnické programy i v neakreditovaném režimu. Akreditace je ale podmínkou pro to, aby mohly organizace žádat o dotace na dobrovolnictví u Ministerstva vnitra. Vždy je nutné mít akreditovaný každý dobrovolnický program zvlášť dle svého zaměření, např. dobrovolnický program pro seniory, dobrovolníci v nemocnicích apod. Legislativně je dobrovolnictví zakotveno v zákoně č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Zákon nastavil metodiku organizovaného dobrovolnictví povinnou pro dobrovolnické programy dle něj akreditované, která je ale využívána i řadou dalších neakreditovaných dobrovolnických programů. Dále se dobrovolníci od r. 2007 objevují po boku profesionálních pracovníků podle §115 novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČR č. 6/2009 bylo zveřejněno „Metodické doporučení pro zavedení dobrovolnického programu v nemocnicích“ a od roku 2012 je platné „Metodické doporučení Ministerstva kultury ČR pro dobrovolnictví v kultuře a umění“.

Jak již byl řečeno, dotace na dobrovolnictví lze získat u Ministerstva vnitra. Ministerstvo však nedisponuje dostatečnými finančními prostředky a jeho dotace nepokrývají veškerou činnost dobrovolnických center. Ve většině případech částečně pokryjí mzdu koordinátora dobrovolníků, pojištění dobrovolníků a přípravu dobrovolníku pro jejich činnost. Na provozní náklady, propagaci dobrovolnictví, příspěvky pro dobrovolníky, vzdělávání koordinátora dobrovolníků a další nezbytné činnosti finance nezbyývají. Dobrovolnická centra dále získávají prostředky na svojí činnost od krajů a obcí. Podávají také žádosti o granty do různých nadací (např. nadace ČEZ, nadace ČSOB apod.), oslovují firmy, píšou projekty v rámci evropských programů — Evropské strukturální fondy, Erasmus, Norské fondy apod.

Jednotlivá dobrovolnická centra mají specifický obsahový charakter daný místem a náplní své činnosti. Dobrovolnická centra jsou tzv. vysílající organizací, většinou mají akreditovaných více dobrovolnických programů a dobrovolníky vysílají do jiných organizací, tzv. přijímajících organizací. Některá dobrovolnická centra jsou součástí neziskové nebo příspěvkové organizace, která poskytuje sociální či jiné služby. Dobrovolníci jsou pak zapojeni do jednotlivých služeb organizace a dále pak jsou vysíláni i do jiných přijímajících organizací. V některých případech ale tyto organizaci získávají dobrovolníky pouze pro svou potřebu a do jiných organizací dobrovolníky nevysílají. V těchto případech mají často akreditovaný pouze jeden dobrovolnický program, nebo realizují dobrovolnictví v neakreditovaném režimu. Nejsou tedy přímo dobrovolnickými centry, ale mají dobrovolnictví pro vlastní potřebu, nespolečně s přijímajícími organizacemi a často nevykonávají osvětovou a propagační činnost. Poslední případ se vyskytuje dle mé zkušenosti nejméně. Většina neziskových organizací se obrací na zkušená dobrovolnická centra, která mají akreditované dobrovolnické programy. Samy se do akreditace dobrovolnických programů nepouštějí.

Mezi hlavní činnosti dobrovolnického centra patří: získávání, výběr a evidence dobrovolníků; příprava a školení dobrovolníků; smluvní zajištění dobrovolnické činnosti vč. pojištění odpovědnosti; zajištění odborné supervize, metodického vedení a další potřebné podpory dobrovolníkům; spolupráce s přijímajícími organizacemi; propagace dobrovolnictví a informování veřejnosti. Jak již bylo řečeno, jednotlivá

dobrovolnická centra mají specifický charakter, činnost je zde různorodá, ale výše uvedené činnosti jsou těmi základními. Rozdílnost je zejména v dobrovolnických programech, které realizují, a od toho se pak odvíjí samotná spolupráce s dobrovolníky — jejich výběr, příprava pro činnost a podpora při jejich dobrovolnické činnosti. Velmi rozšířená je spolupráce dobrovolnických center napříč celou republikou. Každoročně se pořádá konference k dobrovolnictví pod záštitou Národního dobrovolnického centra Hestia. Já sama jsem koordinátorkou Dobrovolnického centra INSTAND v Karlových Varech. Naše centrum je součástí RADY dobrovolnických center Severozápad. Součástí této RADY jsou dobrovolnická centra z Ústeckého a Karlovarského kraje. V rámci RADY probíhají pravidelné schůzky zhruba 1 x za tři měsíce. Na schůzkách jsou předávány aktuální informace z dobrovolnictví a z jednotlivých dobrovolnických center. V rámci RADY jsou dále projednávány koncepce dobrovolnictví, metodické materiály a realizovány společné projekty. Aktuálně se jedná o příhraniční spolupráci se Saskem, kdy do ČR jsou na rok vysíláni dobrovolníci z Německa a naopak z Čech jsou vysíláni dobrovolníci do Německa. Působnost dobrovolníků je různorodá, většinou se jedná o dobrovolnická centra, neziskové organizace poskytující sociální služby, ale i organizace zaměřené na činnost v oblasti životního prostředí, kultury apod. A právě mezinárodní spolupráce bývá také častou náplní činnosti dobrovolnických center. Nejčastěji se jedná o Evropskou dobrovolnou službu. Ta je projektem EU, jenž umožňuje zájemcům ve věku 18–30 let, aby po určité dobu (nejčastěji 2 až 12 měsíců) působili jako dobrovolníci v cizí zemi. Dále existují různé formy mezinárodních workcampů a příhraniční spolupráce.

Činnost dobrovolnického centra řídí koordinátor dobrovolníků. Koordinátor často vykonává veškeré výše uvedené činnosti. Práce koordinátora dobrovolníků byla dříve nezařaditelným povoláním, od podzimu 2014 se ale stala uznanou profesí v Národní soustavě povolání. Povolání koordinátora byla přiřazena 10. platová třída a je definováno takto: „Koordinátor dobrovolníků řídí specifické lidské zdroje — dobrovolníky a zajišťuje veškeré činnosti spojené s jejich činností v souladu s cíli organizace nebo projektu.“ Vhodnou přípravou je absolvování kurzů Management dobrovolnictví I. a Management dobrovolnictví II., které realizuje Národní dobrovolnické centrum Hestia. To také zajišťuje osvědčení o profesní kvalifikaci koordinátora dobrovolníků, které lze získat po úspěšném vykonání zkoušky, zaměřené na dosavadní praxi a orientaci uchazeče v oblasti managementu dobrovolnictví. Národní dobrovolnické centrum Hestia kromě zmíněných vzdělávacích kurzů poskytuje supervize pro koordinátory dobrovolníků, zprostředkovává pojištění dobrovolníků, zpracovává různé metodické materiály týkající se dobrovolnictví, aktivně se podílí na přípravě legislativy a spravuje webovou stránku dobrovolnik.cz. Portál dobrovolnik.cz je informační web o dobrovolnictví, kde kromě zajímavých článků najdete i kalendář akcí a událostí, důležité dokumenty ke stažení, komentáře k novému občanskému zákoníku a mnoho dalšího. Každý zde může bezplatně prezentovat svůj dobrovolnický program či příběhy formou článků, videí či fotografií. V kalendáři akcí také může veřejnost upozornit na konference, výcviky dobrovolníků, či jiné akce, které se týkají dobrovolnictví. Hestia také sama realizuje dobrovolnické programy — program PĚT P, program 3G (tyto programy začala jako první v ČR realizovat právě Hestia) a program KOMPAS, který je duševním vlastnictvím Dobrovolnického centra v Ústí nad Labem. Tyto programy jsou přijímány jednotlivými dobrovolnickými centry a realizovány po celé ČR.

PROGRAM PĚT P

Pět P (Pomoc, Přátelství, Podpora, Péče a Prevence) je dobrovolnický program určený dětem a mládeži ve věku 6–15 let, které to mají jakýmkoli způsobem v životě složitější, než jejich vrstevníci.

Pět P je jedním z dobrovolnických programů, který funguje na principu „one to one“. Jeden dospělý dobrovolník se pravidelně jednou týdně věnuje jednomu dítěti, které jeho pomoc potřebuje. Vytváří se tak dlouhodobý kamarádský vztah, který je pro děti i dobrovolníky obrovským přínosem v oblastech osobního rozvoje a mezilidských vztahů. Odborně sestavená dvojice se schází nejméně po dobu 10 měsíců na jedno odpoledne v týdnu a věnuje se volnočasovým aktivitám, které si společně domlouvá.

Dlouhodobý vztah dítěte s dobrovolníkem má vytvořit prostor pro růst sociálních dovedností, posilovat sebevědomí dítěte a rozšířit jeho motivaci k navazování přirozených vrstevnických vztahů. Dítě má tak nového „člověka pro sebe“, který na něj má čas, má se komu svěřit, s kým si hrát, rozvíjet své dovednosti nebo získat nové. Díky tomu může postupně nabývat zdravé sebejistoty a osvojit si prosociální vzorce chování i prožívání. Dobrovolník je zde v roli průvodce, ne vůdce.

PROGRAM 3 G – TŘI GENERACE

Vznikl v roce 2011 a vychází z pravidel osvědčeného programu Pět P. Hlavní cíle programu 3G — Tři generace jsou vytvoření pozitivního dlouhodobého vztahu mezi dobrovolníkem a rodinou, podpora mezigeneračního soužití, solidarity a soudržnosti mezi generacemi. Hestia provozuje středisko v Praze a zároveň koordinuje ostatní střediska v České republice (České Budějovice, Jičín, Kroměříž, Opava a Ústí nad Labem). Dobrovolníkem v programu 3G — Tři generace se může stát osoba starší 50-ti let, která je zdravotně způsobilá, má čistý trestní rejstřík, projde psychologickým pohovorem a speciálním školením. Do programu lze přihlásit dítě školního i předškolního věku.

Program funguje na principu přátelského vztahu dobrovolníka 50+ s dítětem a jeho rodinou. Odborně sestavená dvojice se schází nejméně po dobu 6 měsíců na 1 až 2 odpoledne v týdnu a věnuje se volnočasovým aktivitám, které si společně domlouvá.

PROGRAM KOMPAS

Program KOMPAS je sociálně-preventivním mentoringovým dobrovolnickým programem pro děti ve věku od 7 do 15 let. Název tohoto volnočasového programu vznikl z klíčových slov: KOMunikace, PARTnerství, Spolupráce. Základní myšlenkou programu KOMPAS je poskytnout širší skupině znevýhodněných dětí a mládeži hodnotné trávení volného času, zábavu a přátelství ve skupině, dobrovolníkům pak možnost vedení skupiny a získání kvalitní praxe, při které si vyzkouší sebe sama a svůj potenciál.

V KOMPASU se setkává skupina šesti potřebných dětí a tři vyškolených dobrovolníků jednou týdně na 2–3 hodiny po dobu pěti měsíců. Děti mají možnost se přirozeně projevit ať už slovně, dramaticky či výtvarně spolu s dobrovolníky, kteří s dětmi vymýšlejí aktivity zaměřené na: osobnostní a sociální rozvoj — podpora zdravého sebevědomí a sebeprosazení; ujasnění si postojů co je pro ně dobré a co špatné; spolupráce s vrstevníky i dospělými; odreagování přemíry energie; pravidla chování, ujasňování si hranic; orientace v obtížných životních situacích; řešení konfliktů apod.

Uvedené programy jsou realizovány jednotlivými dobrovolnickými centry v ČR dle metodik k těmto programům. Podmínky a pravidla pro jednotlivé programy jsou zde jasně vymezené a dobrovolnická centra se jimi musí řídit. Nejstarším ze zmíněných dobrovolnických programů je program Pět P, který se v ČR začal rozvíjet od roku 1996. Zpočátku byl program koordinován organizací Open Society Fund a od roku 1998 Hestií. Program Pět P se rychle rozšiřoval po celé ČR, a proto byla v roce 2001 založena celostátní Asociace Pět P. Ve stopách programu Pět P jde zmíněný program 3 G, který se postupně dostává do povědomí veřejnosti. V současné době byl podán projekt, v rámci kterého se program rozšiřuje do dalších krajů.

Kromě těchto celorepublikových programů realizují dobrovolnická centra své vlastní programy, jejichž obsahovou náplň a činnosti si stanovují sami dle podmínek, ve kterých působí. Často k nim centra vytvářejí metodiky nebo stanovují jasnou obsahovou náplň a pravidla. Jak jsem již výše uvedla, působím jako koordinátorka Dobrovolnického centra INSTAND v Karlových Varech s působností po celém Karlovarském kraji. Ráda bych Vám představila činnost dobrovolnického centra, v rámci kterého realizujeme dva vlastní dobrovolnické programy a v roce 2016 bychom chtěli začít realizovat program 3 G.

DOBROVOLNICKÉ CENTRUM INSTAND

Naše organizace dlouhodobě spolupracovala s Karlovarským krajem na realizaci projektů zaměřených na transformaci sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením. V letech 2009–2011 byl realizován projekt „Poskytování sociálních služeb v Karlovarském kraji, které jsou dostupné a kvalitní z pohledu uživatele“, v návaznosti na tento projekt byl poté v letech 2011–2013 realizován projekt „Udržitelnost dostupnosti krajské sítě sociálních služeb Karlovarského kraje“.

V rámci obou projektů se přestěhovalo 49 klientů z Domovů pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „DOZP“) do samostatného bydlení s podporou a podařilo se vytvořit síť návazných sociálních služeb (chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení, sociální rehabilitace). V praxi se ukázalo, že lidé, kteří se přestěhovali z DOZP do samostatného bydlení, často kolem sebe nemají dostatečně funkční sociální síť ani dostatek kontaktů a zkušeností s možnostmi trávení volného času. Jako vhodné řešení se ukázalo doplnit sociální služby dobrovolnickou činností. V červnu 2012 jsme začali s realizací *Dobrovolnického programu DOHROMADY*.

Dobrovolnický program DOHROMADY je zaměřený na trávení volného času s lidmi se zdravotním postižením (převážně s mentálním postižením). Cílem programu je podpora zapojení členů cílové skupiny do běžného života a pokud možno i navázání dlouhodobějších vztahů.

Dobrovolnický program DOHROMADY vznikl v roce 2012 a je rozvíjen dvěma směry:

- Jeden směr se zaměřuje na podporu klientů, kteří žijí v DOZP ústavního typu.
- Druhý směr se zaměřuje na klienty, kteří žijí v běžném prostředí mimo DOZP a podpory návazných sociálních služeb a kteří často kolem sebe nemají dostatečně funkční sociální síť ani dostatek kontaktů a zkušeností s možnostmi trávení volného času.

Většina dobrovolníků spolupracuje s klienty, kteří nebydlí v ústavních zařízeních.

V počátku dobrovolnického programu se jednalo zejména o klienty, kteří v průběhu minulých let opustili krajské ústavní zařízení v rámci projektů zaměřených na transformaci sociálních služeb. Cílová skupina se postupně rozšířila i na klienty, kteří žijí v rodinném prostředí nebo využívají sociální či pečovatelské služby. Z počátku tvořili cílovou skupinu zejména lidé s mentálním postižením, nyní jsou to i lidé se zdravotním a kombinovaným postižením.

V poslední době se také čím dál více setkáváme s tím, že dobrovolníci poskytují klientům podporu při nácviku potřebných sociálních dovedností — hospodaření s penězi, čtení, psaní, vaření, apod. Aktivita nejsou zaměřeny pouze na trávení volného času.

V našem dobrovolnickém centru se zaměřujeme na dlouhodobé dobrovolnictví a na to, aby dobrovolnictví bylo pravidelné. Většina našich dobrovolníků s námi spolupracuje dlouhodobě a s klienty se scházejí pravidelně. Někteří dobrovolníci každý týden, nejčastější intenzita schůzek je ale 1× za 14 dní.

Koordinátorka dobrovolnického programu je v pravidelném kontaktu se spolupracujícími organizacemi, předávají si informace o tom, ke komu by uvítali dobrovolníka, důležité informace o klientech, vyhodnocují spolupráci a řeší případné nesrovnalosti. Pokud se na nás obrátí nějaká organizace, že by potřebovaly s něčím jednorázově pomoc, oslovíme všechny dobrovolníky, zda by nemohli v daný termín vypomoci.

Aktivně spolupracujeme se středními a vyššími odbornými školami v Karlovarském kraji, realizujeme zde přednášky o dobrovolnictví a nabízíme zapojení do dobrovolnických aktivit. Dobrovolnický program je dále pravidelně prezentován na akcích v Karlovarském kraji, vyvěšením informačních letáků na důležitých informačních místech po celém Karlovarském kraji, na našich webových stránkách, v denním tisku a prostřednictvím Facebooku. Pravidelně 1 x za 4 měsíce je zpracován informační leták, který informuje o dění v dobrovolnickém centru v uplynulých měsících a je rozeslán spolupracujícím organizacím, zástupcům obcím a krajského úřadu.

Od roku 2014 realizujeme *Dobrovolnický program pro seniory*, který je zaměřen na trávení volného času se seniory a je také rozvíjen dvěma směry:

- Senioři žijící v Domovech pro seniory, využívající denní a týdenní centra.
- Senioři žijící samostatně (v rodině, s podporou pečovatelské služby).

Dobrovolnický program jsme začali realizovat na základě poptávky Karlovarského kraje, a protože této cílové skupině není v kraji poskytována dostatečná neformální podpora.

Dobrovolnický program pro seniory je pravidelně prezentován s druhým dobrovolnickým programem na středních a vyšších odborných školách (viz výše).

CO POSKYTUJEME DOBROVOLNÍKŮM

Dobrovolníkům poskytujeme předvstupní přípravu k výkonu dobrovolnické činnosti a zdravotnické školení první pomoci. Předvstupní přípravu zajišťuje koordinátor dobrovolníků, probíhá buď skupinově, nebo individuálně.

S dobrovolníkem uzavírá koordinátor smlouvu o výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby, přílohou smlouvy je kodex dobrovolníka a poučení o mlčenlivosti. K smlouvě dobrovolník dokládá výpis z rejstříků trestů a podpisem smlouvy prohlašuje, že je zdravotně způsobilý k výkonu dobrovolnické činnosti. Se spolupracujícími organizacemi jsou uzavřeny smlouvy mezi přijímající a vysílající organizací (podmínky výkonu dobrovolnické služby, závazky obou smluvních stran) na konkrétní dobrovolnickou činnost.

Každý dobrovolník je pojištěn pro případ odpovědnosti pojištěného (dobrovolníka) za škodu, způsobenou jiné osobě úrazem, nemocí, poškozením, zničením nebo pohřešováním (ztrátou) věci a pro případ úrazu, kdy je pojištěn život nebo zdraví pojištěné osoby (dobrovolníka) na riziko smrti úrazem a trvalých následků úrazu, to vše při výkonu dobrovolnické činnosti. Jedná se o pojistnou smlouvu č.: 001-0088-018, která vyhovuje zákonu o dobrovolnické službě.

Za účelem kontroly, hodnocení dobrovolnické činnosti a řešení (předcházení) případných problémů probíhají pravidelně 1× za tři měsíce v rozsahu 2 hodin skupinové supervize pod vedením odborného supervizora. Pokud se z nějakých důvodů neuskuteční skupinová supervize, probíhá skupinové setkání dobrovolníků s koordinátorem. Práce s lidmi s postižením a seniory je náročná a někteří z našich současných dobrovolníků nemají s těmito cílovými skupinami zkušenosti. Koordinátor proto poskytuje zvýšenou podporu dobrovolníkům, koordinátor dobrovolníků je v pravidelném spojení s dobrovolníky a dle individuální potřeby dobrovolníka probíhají individuální schůzky koordinátora a dobrovolníka (zpravidla 1-2× za 2 měsíce).

Dobrovolníci vykonávají činnost ve svém volném čase zadarmo, proto se jim snažíme poskytovat příspěvky na cestovné, na pracovní pomůcky a na kulturní akce. Někteří dobrovolníci je nevyužívají, protože nikam necestují nebo jsou finančně zajištěni, jiní by bez nich činnost nevykonávali.

Jak je vidět, existuje mnoho podob dobrovolnictví a to zde byly zmíněny jen ty v oblasti sociálních služeb. Vždy záleží na konkrétních podmínkách, v jakých dané dobrovolnické centrum funguje. Vždy je nutné obsahovou náplň daného dobrovolnického programu přizpůsobit místním podmínkám — jaké cílové skupiny by v daném území potřebovali podporu a jaké jsou jejich potřeby; zda zde již existují jiná dobrovolnická centra a kam směřuje jejich činnost; kde všude je možné dobrovolnickou činnost propagovat a informovat veřejnost; zmapovat organizace, které pracují s danou cílovou skupinou a navázat s nimi spolupráci; zda se v daném místě nachází vysoká škola, ta často bývá velkým zdrojem dobrovolníků, pokud zde žádná není, je nutné zaměřit pozornost na střední školy a dobrovolnictví tomu i přizpůsobit (zejména přípravu dobrovolníků pro činnost) a dále je vhodné navázat spolupráci

s místní samosprávou. Ze své vlastní zkušenosti vnímám tyto faktory jako ty nejdůležitější při založení a rozvoji dobrovolnického centra. Většina začínajících dobrovolnických center má obavu, že nenajdou dobrovolníky, že dělat něco zadarmo pro někoho cizího nebude chtít nikdo dělat. I já jsem byla takto skeptická, ale kolem každého z nás se nacházejí lidé, kteří chtějí pomáhat a být užiteční, jen často neví jak, nemají dostatečné informace a podporu. Činnost dobrovolnických center vnímám jako velice důležitou, ukazují studentům a široké veřejnosti, kde všude je potřebné pomáhat, aktivizují je a zapojí do různých činností, kterými nejen pomůžou někomu potřebnému, ale zároveň obohatí sami sebe. Bez osvěty dobrovolnických center by často o těchto činnostech nevěděli, nebo by se báli se zapojit, protože by neměli vedle sebe osobu — koordinátora dobrovolníků, která by jim poskytla nezbytnou podporu.

ZDROJE

MATOUŠEK, O. a kol. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. 570 s. ISBN 978-80-262-0366-7.

TOŠNER, J. a kol. *Metodika dobrovolnictví v obci — jak na to? Dobrovolnictví — cesta ke spolupráci obce s občany a organizacemi*

a inspirace pro získání zaměstnání. Praha:

Agnes, o. s., 2014. 135 s. ISBN 978-80-87548-00-4.

<http://www.hest.cz/cs-CZ/>

<http://www.instand.cz/>

<http://www.petp.cz/>